

PM 2005 RI (Dnr 305-4133/2004)

Stöd till nyföretagande

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stockholms Näringslivskontor AB:s förslag till stöd till nyföretagande godkänns enligt denna promemoria.
2. Utbildningsnämnden ansvarar för stadens stöd till verksamheten inom Ung Företagsamhet samt att i övrigt vidta lämpliga åtgärder inom alla skolformer och oavsett huvudman för att främja ungdomars kunskaper om företagande och entreprenörskap.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Stockholms Näringslivskontor AB har fått i uppdrag att lägga fram ett förslag till hur stadens stöd till nyföretagande kan utformas. Ett livaktigt nyföretagande är en viktig del i Stockholms näringsliv. Nyföretagandet har under senare år legat på en jämförelsevis jämn nivå. Högst i landet per capita men i internationell jämförelse lågt. Stadens insatser utgör endast en marginell del i nyföretagandets upp eller nedgång. Om staden ska ha en roll när det gäller nyföretagande bör rollen och strategin för detta vara genomtänkt och fokuserad. I uppdraget ingår även att se över och föreslå förändringar i nuvarande rutiner för ekonomiskt stöd till nyföretagaraktörer. Förslagen berör nyföretagande generellt och tar inte upp frågor om akademiskt entreprenörskap och start-ups i anslutning till akademiska miljöer.

Stockholms Näringslivskontor AB har den 21 september 2004 beslutat föreslå kommunstyrelsen godkänna att Stockholms Näringslivskontor AB

1. lämnar bidrag till Stockholms Nyföretagarcentrum för år 2005 och att, mot en ersättning som uppgår till högst 1,3 mnkr, tillhandahålla individualiserad nyföretagarrådgivning till olika målgrupper på minst tre platser i staden
2. genom avtal med Stockholms Nyföretagarcentrum säkerställer att bidragen får en lämplig spridning och att viktiga målgrupper – inte minst kvinnor och invandrare – erhåller bättre möjligheter för att komma i åtnjutande av ekonomiskt stöd
3. svarar för att samlad information om var och hur hjälp med nyföretagande frågor finns tillgänglig på näringslivskontorets hemsida samt via stadsdelsförvaltningarnas näringslivslotsar
4. årligen i samarbete med andra aktörer, t.ex. Småföretagardelegationen, anordnar en Nyföretagandets dag med uppmärksammande av företagande bland särskilda grupper, t.ex. kvinnor och invandrare
5. tillsammans med gatu- och fastighetskontoret och de allmännyttiga bostadsföretagen inventerar utbudet av små, lediga lokaler i stadens egna fastighetsbestånd, utannonserar dessa i stadens lokalförmedling samt undersöker möjligheterna att erbjuda små lokaler med korta och flexibla hyres- och uppsägningstider till nystartade företag

6. utreder hur samverkan kring nyföretagandefrågor kan ske med länets kommuner och övriga regionala aktörer.

För att underlätta framväxten av nya företag finns idag ett antal aktörer som med offentlig finansiering tillhandahåller stöd och hjälp. Staden har hittills inte haft en samlad strategi för bidrag till olika aktörer. Kontorets förslag syftar till att ta ett samlat grepp om nyföretagarfrågorna och därmed skapa stabilitet för aktörerna och tillse att en väl fungerande, långsiktigt hållbar infrastruktur för nyföretagarstöd tillhandahålls i staden.

Näringslivskontoret föreslås få i uppdrag att koncentrera stadens bidrag till en aktör som sammantaget kan uppfylla kriterier på stöd till entreprenörer oavsett kön, etnisk bakgrund etc. samt att tillse att stöd i nyföretagarsituationen görs lätt tillgängligt för stadens medborgare genom att nyföretagarrådgivning tillhandahålls på flera ställen i staden förutom i innerstaden. Därutöver föreslås näringslivskontoret få i uppdrag att se över hur samordningen mellan aktörer i regionen kan effektiviseras.

Attityder till företagande utvecklas i tidig ålder och insatser för att främja positiva attityder och kunskaper om entreprenörskap bör därför få stort utrymme i skolan oavsett nivå och skolform. Näringslivskontoret föreslår att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att dels svara för att fortsättningsvis ge stöd till Ung Företagsamhet, dels se över om andra åtgärder kan vidtas för att främja en positiv inställning till och kunskap om företagande i skolan.

Ärendet behandlar i första hand frågor som berör enskilda personers behov av information och rådgivning inför beslut om att "Starta eget". Näringslivskontoret redovisade i mars 2004 en PM betr. Kuvöser, inkubatorer och andra åtgärder för att stimulera innovationer och därtill kopplat nyföretagande. Denna form av nyföretagande, som ofta är knuten till en avknoppning ur forskning eller företagande eller som bygger på en ny form av teknisk lösning på ett problem, behandlas inte i detta ärende. Det stöd som staden lämnar till Stiftelsen Vetenskapsstaden eller näringslivskontorets samarbete med Almi Företagspartner AB kring innovationsrådgivning berörs således inte i detta ärende.

Ärendets beredning

Kommunfullmäktige fattade i juni 2004 beslut om strategisk inriktning för staden 2005-2007. Avsikten är att ge nämnder och styrelser tydliga signaler om viktiga förutsättningar inför kommande budgetarbete. En av utgångspunkterna i fullmäktiges beslut är "En samlad strategi för nyföretagande skall utarbetas och inarbetas i budget 2005". Med anledning härav har näringslivskontoret fått i uppdrag att lägga fram ett förslag till hur stadens stöd till nyföretagande kan utformas. Ärendet har beretts av Stockholms Näringslivskontor AB och beslut har fattats i styrelsen.

Under beredningen av ärendet har samråd skett med stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen och representanter för stadsdelsförvaltningarna. Dessutom har samråd skett med regionala myndigheter, Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden och ESF Rådet i Stockholms län samt med olika aktörer inom nyföretagarområdet, Almi Företagspartner, Nutek, Stockholms Nyföretagarcentrum och Internationella Företagarföreningen. Stadsledningskontorets finansavdelning har yttrat sig över näringslivskontorets framställning. Stadsledningskontoret tillstyrker framställan från Stockholms Näringslivskontor AB samt pekar på det önskvärda i kontinuerlig resultatredovisning.

Mina synpunkter

Det nya näringslivspolitiska programmet ska bidra till att fullgöra uppdraget att skapa förutsättningar för fortsatt utveckling och hållbar tillväxt i staden. Stockholm måste ha en hög tillväxttakt och sysselsättningsgrad för att hushållens disponibla inkomster och stadens samlade skatteintäkter ska kunna öka. Det innebär att en hög tillväxttakt är en förutsättning för att kunna förbättra medborgarnas levnadsstandard och för att staden ska kunna fullgöra sina åtaganden mot invånarna. En hög ekonomisk tillväxt skapar resurser för att förbättra välfärden, att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad, att bryta segregationen och fördjupa demokratin samt ta ansvar för ekonomin.

Målet för stadens näringslivspolitik är att stockholmsregionen ska utvecklas till Norra Europas mest spännande region. För att kunna uppnå målet måste Stockholm kunna erbjuda goda förutsättningar för att:

- driva och utveckla företag
- lokalisera företag
- starta företag.

Det är viktigt att den växtkraft som finns i regionen tas tillvara och förstärks. Stockholm måste förstärkas som kunskapsstad, IT-metropol, biomedicinskt centrum, designcentrum, evenemangsstad, miljöhuvudstad. Stockholm ska vara en region som erbjuder god livskvalitet och kännetecknas av ekologisk hållbarhet, hög innovationstakt, rättvisa, mångfald och modernitet.

Jag ser det som mycket viktigt att staden stödjer alla insatser för att öka nyföretagandet och därigenom öka sysselsättningen. Vi kan konstatera en god ekonomisk tillväxt i staden. Den har dock ännu ej resulterat i ökning av sysselsättningen. Jag är angelägen om att systematiska insatser enligt detta ärende sker för att stödja enskilda personer som vill starta eget. Dessa insatser sker genom att näringslivskontoret fortsätter sitt arbete för näringslivet i staden. Kontoret föreslås bidra till Stockholms Nyföretagarcentrum för individualiserad rådgivning för nyföretagare. Vikten av att samling sker kring att Stockholms stad är landets tillväxtmotor nummer ett kan inte nog understrykas. Denna samling är nödvändig i ett läge med en allt hårdare internationell konkurrens.

Det är väsentligt att alla medborgares kreativitet och vilja att satsa på företagande tas tillvara. Kvinnor är i dagsläget kraftigt underrepresenterade både vad gäller andelen som startar och driver nya företag. Staden ska därför satsa på att stimulera kvinnors företagande. Det näringslivspolitiska arbetet måste, som näringslivskontorets styrelse yttrat, på detta område kompletteras och förtydligas. Stadsledningskontoret fick i november 2004 i uppdrag att i samverkan med styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB utarbeta riktlinjer för hur kvinnligt företagande ska främjas.

Jag vill utöver tidigare nämnda gruppen kvinnor även prioritera rådgivning och stöd till invandrare. Det pågår en dialog mellan näringslivskontoret, stadsledningskontoret och Stiftelsen Internationella Företagarföreningen i Stockholm (IFS) om projekt för invandrare med stöd av Kompetensfonden. Jag ser mycket positivt på detta och förutsätter att det startar inom en nära framtid. Då frågan f.n. bereds av de nämnda parterna har jag ej föreslagit att frågan om bidrag till IFS med 0,5 mnkr ska överlämnas till personal- och kvalitetsutskottet, vilket stadsledningskontoret föreslagit. Näringslivskontoret har föreslagit ett beslut om att 0,5 mnkr disponeras ur anslag för centrala arbetsmarknadsinsatser. Detta anslag har avvecklats inför 2005 års budget.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

1. Stockholms Näringslivskontor AB:s förslag till stöd till nyföretagande godkänns enligt denna promemoria.

2. Utbildningsnämnden ansvarar för stadens stöd till verksamheten inom Ung Företagsamhet samt att i övrigt vidta lämpliga åtgärder inom alla skolformer och oavsett huvudman för att främja ungdomars kunskaper om företagande och entreprenörskap.

Stockholm den 10 februari 2005

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Sten Nordin* (m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. i huvudsak godkänna föredragande borgarråds förslag
2. därutöver anför följande:

Resultatet av socialdemokraternas politik är att arbetslösheten – trots en internationell högkonjunktur – inte sjunker. Sedan valet 2002 har över 25 000 jobb i privat sektor försvunnit i Stockholms stad. Sedan den socialdemokratiska majoriteten tillträdde i Stockholm har nyföretagande minskat kraftigt i Stockholm. En viktig förklaring till detta är att socialdemokraterna minskat antalet upphandlingar, något som tidigare erbjöd möjligheter för inte minst mindre företag att erbjuda sina tjänster inom utbildnings-, vård- och omsorgsnäringarna. En annan viktig förklaring är det stopp för avknoppningar som socialdemokraterna med stödpartier genomfört.

Vi välkomnar därför att insatser görs för att ytterligare förbättra stadens stöd till dem som vill starta nya företag. Men det största hindret mot nya och växande företag är dock inte att kommuner som Stockholm inte erhåller tillräckligt med stöd. Det företagandet behöver är framförallt bättre villkor i allmänhet: lägre skatter, färre regler, mindre krångel och byråkrati.

Genom att konkurrensutsätta all offentlig verksamhet som inte är myndighetsutövning och dessutom uppmuntra stadens egna medarbetare att knoppa av verksamhet skulle inte bara fler kunna få äga och driva sin egen verksamhet. Den största vinsten ligger i att servicen förbättras samtidigt som skattebetalarnas pengar används mer effektivt.

I ärendet förbereds samtidigt för att stödet till Stiftelsen Internationella Företagarföreningen i Stockholm (IFS) framöver ska betalas via kompetensfonden snarare än via den ordinarie budgeten. Detta är ännu ett flagrant exempel på hur socialdemokraterna på ett skamligt sätt använder stadens förmögenhet till att betala vad som egentligen borde gå via den ordinarie budgeten.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Kristina Alvendal* och *Peter Lundén-Welden* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Bakgrund

Stockholms Näringslivskontor AB har i framställning till kommunstyrelsen hemställt om ett antal uppdrag inom ramen för en samlad strategi för stadens nyföretagande.

Styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB beslutade vid sitt sammanträde den 21 september 2004 § 3 (Dnr 55-202/2004) föreslå kommunstyrelsen besluta

1. att uppdra åt Näringslivskontoret att lämna bidrag till Stockholms Nyföretagarcentrum för år 2005 och att, mot en ersättning som uppgår till högst 1,3 mnkr, tillhandahålla individualiserad nyföretagarrådgivning till olika målgrupper på minst tre platser i staden.
2. Att uppdra åt Näringslivskontoret att genom avtal med Stockholms Nyföretagarcentrum säkerställa att bidragen får en lämplig spridning och att viktiga målgrupper – inte minst kvinnor och invandrare – erhåller bättre möjligheter för att komma i åtnjutande av ekonomiskt stöd.
3. Att för egen del besluta att ur anslaget för centrala arbetsmarknadsinsatser i likhet med innevarande år lämna 500.000 kronor i bidrag till Stiftelsen Internationella Företagarföreningen i Sverige, IFS, för år 2005.
4. Att Näringslivskontoret får i uppdrag att svara för att samlad information om var och hur hjälp med nyföretagarfrågor finns tillgänglig på näringslivskontorets hemsida samt via stadsdelsförvaltningarnas näringslivslotsar.
5. Att Näringslivskontoret får i uppdrag att årligen i samarbete med andra aktörer, t ex Småföretagsdelegationen, anordna en Nyföretagandets dag. Inom ramen för denna dag ska företagande bland särskilda grupper, t ex kvinnor och invandrare, uppmärksammas.
6. Att Näringslivskontoret får i uppdrag att tillsammans med gatu- o fastighetskontoret och de allmännyttiga bostadsföretagen, inventera utbudet av små. Leda lokaler i stadens eget fastighetsbestånd, utannonsera dessa i stadens lokalförmedling samt undersöka möjligheterna att erbjuda små lokaler med korta och flexibla hyres- och uppsägningstider till nystartade företag.
7. Att uppmana utbildningsnämnden att svara för stadens stöd till verksamheten inom Ung företagsamhet samt att i övrigt vidta lämpliga åtgärder inom alla skolformer och oavsett huvudman, för att främja ungdomars kunskaper om företagande och entreprenörskap.
8. Att näringslivskontoret får i uppdrag att utreda hur samverkan kring nyföretagandefrågor kan ske med länets kommuner och övriga regionala aktörer.

Samt att därutöver anföra:

I statistiken framgår att kvinnor och invandrare är underrepresenterade vad gäller att bedriva företagsverksamhet. Insatser som inte tar hänsyn till genus och etnicitet, utan endast riktar sig till entreprenörer i allmänhet, bidrar inte till en positiv utveckling vad gäller den beskrivna underrepresentationen. För att dessa grupper ska ha en chans att ta del av möjligheterna i att driva företag krävs det särskilt riktade insatser mot dessa. Det är därför av stor vikt att insatser till stöd för nyföretagande inte begränsas till en enskild aktör, utan kan delas ut till flera aktörer som sammantaget kan ge en god balans i insatserna till stöd för olika grupper i samhället.

Reservation anfördes av *Mats Rudin m fl* (m) och *Pär Hommerberg* (fp) med hänvisning till förslag till beslut enligt följande.

1. godkänna näringslivskontorets förslag till beslut samt
2. därutöver anför

Vi välkomnar att insatser görs för att ytterligare förbättra stadens stöd till de som vill starta nya företag. Men det största hindret mot nya och växande företag är dock inte att kommuner som Stockholm inte erhåller tillräckligt med stöd. Det företagandet behöver är framförallt bättre villkor i allmänhet: lägre skatter, färre regler, mindre krångel och byråkrati.

Sedan den socialdemokratiska majoriteten tillträdde i Stockholm har nyföretagande minskat kraftigt i Stockholm. En viktig förklaring till detta är att socialdemokraterna minskat antalet upphandlingar, något som tidigare erbjöd möjligheter för inte minst mindre företag att erbjuda sina tjänster inom utbildnings-, vård- och omsorgsnäringarna. En annan viktig förklaring är det stopp för avknoppningar som socialdemokraterna med stödpartier genomfört.

Genom att konkurrensutsätta all offentlig verksamhet som inte är myndighetsutövning och dessutom uppmuntra stadens egna medarbetare att knoppa av verksamhet skulle inte bara fler kunna få äga och driva sin egen verksamhet. Den största vinsten ligger i att servicen förbättras samtidigt som skattebetalarnas pengar används mer effektivt.”

Johan Davidsson (kd) avgav ett *ersättaryttrande* med samma lydelse som (m) och (fp)-reservationen.

Stockholms Näringslivskontors tjänsteutlåtande av den 31 augusti 2004 är i huvudsak av följande lydelse.

Ärendets beredning

Kommunfullmäktige fattade i juni 2004 beslut om strategisk inriktning för staden 2005-2007. Avsikten är att ge nämnder och styrelser tydliga signaler om viktiga förutsättningar inför kommande budgetarbete. En av utgångspunkterna i fullmäktiges beslut är ”En samlad strategi för nyföretagande skall utarbetas och inarbetas i budget 2005”. Med anledning härav har Näringslivskontoret fått i uppdrag att lägga fram ett förslag till hur stadens stöd till nyföretagande kan utformas.

Under beredningen av ärendet har samråd skett med stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen och representanter för stadsdelsförvaltningarna. Dessutom har samråd skett med regionala myndigheter, Länsstyrelsen, Länsarbetsnämnden och ESF Rådet i Stockholms län samt med olika aktörer inom nyföretagarområdet, Almi Företagspartner, Nutek, Stockholms Nyföretagarcentrum och Internationella Företagarföreningen.

Avgränsning av ärendet

Ärendet behandlar i första hand frågor som berör enskilda personers behov av information och rådgivning inför beslut om att ”Starta eget”. Näringslivskontoret redovisade i mars 2004 en PM betr Kuvöser, inkubatorer och andra åtgärder för att stimulera innovationer och därtill kopplat nyföretagande. Denna form av nyföretagande, som ofta är knuten till en avknoppning ur forskning eller företagande eller som bygger på en ny form av teknisk lösning på ett problem, behandlas inte i detta förslag. Det stöd som staden lämnar till Stiftelsen Vetenskapsstaden eller Näringslivskontorets samarbete med Almi Företagspartner AB kring innovationsrådgivning berörs således inte i detta ärende.

Bakgrund

Vad avses med nyföretagande?

Näringslivskontoret kan konstatera att den form av nyföretagande, som inte har som syfte att etablera ett företag, som växer och anställer fler människor, utan som syftar till att skapa en plattform för individens anställningsbarhet, blir allt vanligare och får en ökad betydelse i näringslivet. Alltför många branscher tillämpar idag metoden att knyta till sig konsulter och egenanställda personer för kortare eller längre perioder. Särskilt inom olika typer av servicebranscher finns det en tydlig tendens att det blir allt vanligare med egenföretagare som arbetar på uppdrag av större beställare. Det är därför viktigt att underlätta denna typ av själv-anställning som också utgör ett viktigt inslag i arbetsmarknadspolitiken. I tider då företagen drar sig för att anställa kan detta vara enda och bästa vägen till försörjning.

Nyföretagande kan även ha formen av att utveckla nya affärsidéer, inom såväl tjänstesektorn som för nya produkter. Här finner vi individer som drivs av sin idé och som ständigt ser nya möjligheter och marknader. Drivkraften är att bygga ett växande företag med många anställda och ökad omsättning och som växer på nya marknader. Målet är bygga ett företag med högt värde för dess ägare med möjligheter att vid lämpligt tillfälle avyttra ägandet för nya investeringar i nya affärsidéer. I fallet med ett nyföretagande som leder till en självanställning är målet snarast att trygga den egna sysselsättningen och försörjningen.

Stockholm och nyföretagandet

Stockholms län är landets centrum för nyföretagande. Under 2003 registrerades cirka 16 300 nya företag i länet, vilket motsvarar 34 procent av samtliga nystartade företag i landet. Uttryckt i antal nystartade företag per 1000 invånare är siffran för Stockholm 9,8 och för landet i dess helhet 6,2. Efter en toppnotering år 2000 med cirka 20.000 nyregistrerade företag har antalet sjunkit något. Enligt den senaste statistiken, som omfattar andra kvartalet 2004, ökade antalet nyregistrerade företag i Stockholms län, jämfört med samma period 2003 och föregående kvartal. Totalt uppgick antalet nystartade företag till 4.508 i hela länet, varav 2.576 inom staden.

Regionen karaktäriseras av ett stort inflöde av idéer, en köpstark befolkning och kunder som är intresserade av att prova nya produkter och lösningar. Här finns dessutom en växande service-sektor som riktar sig både till företag och privatpersoner.

Enskild och individuell rådgivning genomförs för närvarande inom staden främst av följande helt eller delvis offentligt finansierade aktörer:

Stockholms Nyföretagarcentrum, SNC, är för närvarande beläget på Torsgatan i innerstaden, men med filialer i Kista och på World Trade Center. SNC har över 3.500 rådgivningstillfällen per år. Huvudkontoret kommer att i oktober flytta till Liljeholmen. Verksamheten inom SNC finansieras idag till mer än 50% med sponsorbidrag och arbetsinsatser från privata företag. Almi Företagspartner har ett omfattande samarbete med SNC och stödjer verksamheten såväl ekonomiskt som genom att ställa konsulter till förfogande som rådgivare. Därtill kommer ekonomiska bidrag från Länsstyrelsen och Näringslivskontoret.

Internationella Företagarföreningen, IFS, vänder sig i huvudsak till personer med invandrarbakgrund och svenskar med liten erfarenhet av företagande. Rådgivningen skiljer sig från den som bedrivs inom SNC, så tillvida att kunderna hos IFS återkommer vid fler tillfällen och har ett större behov av stöd och vägledning under en längre tid. IFS följer sina ärenden i allmänhet under 1-2 års tid. IFS bedriver verksamheter i innerstaden (Södermalm), Kista, Skärholmen samt i Botkyrka kommun. IFS finansierar sin verksamhet i huvudsak genom ersättning från Länsarbetsnämnden för granskning av ansökningar av Starta Eget bidrag, samt genom ekonomiskt stöd från Almi Företagspartner och Stockholms stad. Inom staden fördelas bidraget mellan stadsledningskontorets enhet för arbetsmarknads-, integrations- och demokratifrågor samt Näringslivskontoret. Stadens bidrag avser dels finansiering av rådgivning, dels finansiering av nätverksarbete och andra stödjande aktiviteter som riktar sig till personer med behov av flera återkommande rådgivningstillfällen.

Rinkeby stadsdelsnämnd öppnade i samarbete med Stiftelsen Jobs&Society ett eget nyföretagarcentrum i början av detta år, även det med inriktning mot att ge råd till personer med invand-

rarbakgrund. Rådgivning ges dessutom av vissa stadsdelsförvaltningar, främst Spånga-Tensta inom ramen för verksamheten Lunda Nova.

Därutöver beslöt näringslivsnämnden i november 2003, som en engångsinsats, att lämna bidrag till Stiftelsen KvinnoForum för genomförande av ett mentorprojekt som syftade till att kvinnor med invandrarbakgrund som driver företag skall ha kvinnor ur näringslivet som mentorer i syfte att öka sina kontaktnät.

Stadens ekonomiska bidrag till verksamheter som genomförs under 2004 fördelas på följande vis:

Ung Företagsamhet	200.000 kr
SNC	60.000 kr
IFS	1 000.000 kr
Stiftelsen KvinnoForum	336.000 kr
Totalt	1 596.000 kr

Övriga aktuella projekt inom staden med bäring på nyföretagande

Nya informationstjänster på biblioteken.

Stadsbiblioteket startar under hösten 2004 ett pilotprojekt för att kunna erbjuda stöd vid informationssökning, främst via databaser. Tjänsten vänder sig både till personer, som avser att starta ett företag, och redan etablerade företagare. Exempel på informationstjänster som görs tillgängliga är olika typer av myndighetsinformation, regler och bestämmelser, information om befolkning och antal företag, som kan ligga till grund för marknadsbedömningar, mm. Pilotprojektet finansieras genom Kompetensfonden och genomförs av Stadsbiblioteket i samverkan med Näringslivskontoret. Om försöket utvärderas positivt kan en utvidgning till fler bibliotek bli aktuell.

Välkommenbrev till alla nya företag

Sedan våren 2004 erhåller alla nystartade aktiebolag i Stockholm ett personligt brev undertecknat av finansborgarrådet, där företaget hälsas välkommet till Stockholm. Brevet administreras av Näringslivskontoret.

Näringslivskontorets förslag

Inledning

Ett livaktigt nyföretagande är en viktig del i stadens näringsliv. Nyföretagandet har under senare år visat på en svag minskning, men är högst i landet per capita. Dock är det i internationell jämförelse lågt. Det är viktigt att komma ihåg att de insatser som stadens medfinansierar endast utgör en mindre del i det totala nyföretagandet. Stadens roll bör därför vara genomtänkt och fokuserad. I uppdraget ingår därför att se över och föreslå förändringar i nuvarande rutiner för ekonomiskt stöd till nyföretagaraktörer.

Främja positiva attityder till företagande tidigt

Attityder till nyföretagande grundläggs tidigt och olika program och aktiviteter pågår i stadsdelarnas grundskoleverksamhet. Spridningen av program som "Snilleblixarna" och "Kolsyrat" är idag till stor del beroende av enskilda skolledares/lärares personliga engagemang. Med tanke på de förändringar som sker i arbetslivet där det inte längre är självklart vilka utbildningar som leder till anställning respektive ett eget företagande, är det viktigt att tidigt främja ungdomars positiva inställning till och kunskaper om företagande och entreprenörskap. Särskilt inom gymnasieskolans yrkesförberedande program, är det angeläget att lägga in utbildningsmoment som förbereder eleverna både för ett yrkesliv som egenföretagare och som anställda. Arbetet med att utveckla mer positiva attityder ska förekomma i alla skolformer och stadier och avsett huvudmannaskap.

Fortsatt stöd till Ung Företagsamhet

Föreningen Ung Företagsamhet initierar och stödjer i samarbete med lärare på resp. gymnasieskola gymnasieelever att starta och driva ett utbildningsföretag under ett läsår. Ungdomarna skall själva utveckla affärsidén, finansiera verksamheten, tillverka eller köpa in den produkt som skall erbjudas samt sälja produkten/tjänsten. Verksamheten finansieras genom bidrag från det lokala näringslivet, organisationer och kommunerna. Styrelsen för Stockholms Näringslivskontor beslöt vid sitt sammanträde den 25 maj att lämna ett oförändrat bidrag, 200.000 kr även för verksamhetsåret 2004/2005.

Näringslivskontoret som har följt verksamheten inom Ung Företagsamhet under en följd av år, kan notera att den ger en utmärkt inspiration och drivkraft för gymnasieungdomar att parallellt med sina studier, driva ett så kallat Läsårsföretag. Det finns ett otal exempel på hur ungdomar efter avslutade gymnasiestudier, har fortsatt att utveckla sin affärsidé och startat ett företag runt den. Arbetet bedrivs långsiktigt och är av god kvalitet.

För att främja kontinuitet och långsiktighet är det angeläget att den verksamhet som Ung Företagsamhet bedriver, integreras i gymnasie-utbildningen och att ansvaret förs över till utbildningsnämnden. Näringslivskontoret föreslår att Utbildningsnämnden from verksamhets-året 2005/2006 övertar ansvaret för att finansiera Ung Företagsamhet och andra aktiviteter som syftar till förbättrade attityder till nyföretagande inom skolans område.

Stärk stadsdelarnas lotsfunktion för nyföretagare

Många nystartade företag och även vanliga småföretagare upplever det som svårt och krångligt att komma i kontakt med rätt instans inom staden. Flertalet stadsdelar har inrättat sk lotsar, vars uppgift är att hänvisa företagare till den förvaltning och handläggare som svarar för respektive område. I många frågor kan inte lotsarna göra annat än hänvisa vidare, eftersom man inte har tillräcklig information inom respektive sakområde.

Näringslivskontoret föreslår att näringslivskontoret får i uppdrag att fortsatt utveckla arbetet med "lotsar" i stadsdelarna med syfte att dessa ska kunna fungera också som lotsar i fråga om nyföretagande. Även Näringslivskontoret har en viktig roll. Utvecklingen av bolagets nya hemsida kommer också att ske med detta som bakgrund.

Samla nyföretagarrådgivningen i en organisation med uppdrag att i samverkan med flera aktörer, kunna erbjuda rådgivning och stöd till entreprenörer oavsett kön, etnisk bakgrund etc

Stockholms stad har under flera år lämnat bidrag till organisationer, som både erbjuder generell rådgivning och sådana som vänder sig till invandrare respektive kvinnor. Näringslivskontoret anser att rådgivningen skall anpassas efter varje individ, vilket bl.a. innebär att det ska vara möjligt att om man så önskar, få träffa en rådgivare av samma kön eller som har en liknande bakgrund. I princip bör all rådgivning ske på svenska, men det ska vara möjligt att få särskilt stöd med språket eller ha önskemål om att en rådgivare skall ha särskild bakgrund eller motsvarande.

Näringslivskontoret föreslår att kommunstyrelsen för egen del beslutar att även för år 2005 lämna bidrag med 500.000 kr till IFS för att finansiera den nätverksinriktade delen av deras verksamhet. Den utgör ett viktigt komplement till nyföretagarrådgivningen.

Med en individualiserad rådgivning kan den nuvarande spridda bidragsgivningen undvikas samtidigt som rådgivningen kan tillgodose enskilda kunders önskemål om återkommande träffar, att få träffa en rådgivare med viss erfarenhet, bakgrund eller kön. En individualiserad rådgivning som genomförs av aktörer med erfarna rådgivare och som arbetar med en större volym ärenden, har sannolikt större möjligheter att förmedla adekvata råd och erfarenheter som leder till snabbare framgångar på marknaden. Det är viktigt att betona att verksamheten ska fokusera på att vägleda den rådsökande mot en kommersiell framgång med sin affärsidé.

Den inledande rådgivningen skall vara organiserad och lokaliserad på sådant sätt att den är tillgänglig i hela staden. Vissa stadsdelar erbjuder nyföretagarrådgivning inom ramen för det lokala näringslivsarbetet främst med syfte att bryta bidragsberoende. I Spånga-Tensta stadsdelsnämnd bedrivs en utmärkt verksamhet inom ramen för Lunda Nova, men Näringslivskontoret bedömer det osannolikt att mer än ett fåtal stadsdelsnämnder kommer att ha resurser att driva en

professionell och kontinuerlig rådgivningsverksamhet. Däremot är det väsentligt att rådgivning görs tillgänglig på flera platser i staden - förutom i innerstaden - förslagsvis på två platser i söderort och en till två platser i västerort.

Det är vidare angeläget att den tidiga rådgivningen sker genom aktörer som har förmåga och möjligheter att attrahera andra samarbetspartners. Näringslivskontoret föreslår därför att stadens medfinansiering högst bör uppgå till 50 procent av den samlade budgeten.

Näringslivskontoret föreslår att Näringslivskontoret för en treårsperiod, 2005-2007, lämnar bidrag till en aktör, Stockholms Nyföretagarcentrum, SNC, och i ett samarbetsavtal reglerar hur verksamheten skall bedrivas för att tillgodose de ovan redovisade kriterierna. Förslaget innebär att Stockholms Nyföretagarcentrum får en utökad roll. Näringslivskontoret förutsätter att SNC utvecklar ett nära samarbete med IFS i rådgivningsfrågor.

Synliggöra företagande och visa upp goda exempel

Som en följd av att antalet aktörer är stort och att det saknas en regional samverkan är det svårt att få en samlad överblick över vilka aktörer som finns tillgängliga samt vilka tjänster som de erbjuder. Näringslivskontoret föreslås därför få i uppdrag att genom sin hemsida samla och strukturera informationen.

Ett ytterligare inslag för att öka intresset för nyföretagande är att på olika vis lyfta fram förebilder inom området. Internationella studier har visat att svenskar i betydligt lägre grad än andra europeiska folk har personer i sin omedelbara närhet som är verksamma som företagare eller entreprenörer.

Sedan tre år är staden medarrangör av Entreprenörprisgalan, ett evenemang som i år genomförs den 7 september i Stadshuset. Syftet är att lyfta fram entreprenörer inom olika områden som förebilder, samt att visa på att för ett framgångsrikt entreprenörskap krävs det ett rikt utbud av kvalificerade underleverantörer.

I syfte att ytterligare öka synligheten och lyfta fram förebilder föreslås att Näringslivskontoret får i uppdrag att årligen och i samarbete med lämpliga aktörer som t.ex. Småföretagsdelegationen anordna en Nyföretagandets dag.

Öka möjligheten att starta företaget i billiga lokaler

En tydlig trend är att en allt större andel av fåmansföretagen verkar i nätverksbaserade organisationer eller i tidsbegränsade projekt. Detta innebär i sin tur att företagens lokalbehov snabbt kan förändras från en tid från en annan.

Stockholms Näringslivskontor ansvarar för Stockholms stads lokalförmedling. Här kan man kostnadsfritt annonsera, prenumerera och söka bland hyreslediga lokaler i Stockholms stad, få information om lokaler och kontaktinformation till fastighetsägare/lokalhållare/förvaltare.

Näringslivskontoret har i sina kontakter med näringslivet kunnat notera att allt fler fåmansföretag, och särskilt nyföretagare, efterfrågar en samlad information om små enkla lokaler, med kortare och mer flexibla hyres- och uppsägningstider till låga hyresnivåer. Det handlar om såväl kontorslokaler som lager, industri- och verkstadslokaler. Allt färre små och billiga lediga lokaler finns redovisade i stadens lokalförmedling. Endast ett fåtal av stadens egna och de allmännyttiga bostadsföretagens lediga lokaler anmäls till lokalförmedlingen. Stockholms stads Småföretagardelegation beskriver i dokumentet "Tillväxt Stockholm" att bristen på små billiga lokaler idag är att betrakta som ett hinder för entreprenörskap, nyföretagande och tillväxt.

Näringslivskontoret föreslår därför att Näringslivskontoret får i uppdrag att tillsammans med Gatu- och fastighetskontoret och de allmännyttiga bostadsföretagen, inventera utbudet av små lediga lokaler i de egna fastighetsbestånden och utannonsera dessa i stadens lokalförmedling samt undersöka möjligheterna till att i de egna fastighetsbestånden erbjuda små lokaler med korta och flexibla hyres- och uppsägningstider.

Ökad regional samverkan

I de flesta kommuner finns lokala nyföretagarcentra som är självständiga stiftelser och som finansieras av det lokala näringslivet och respektive kommun. En ökad regional samverkan har till

syfte att bredda utbudet av rådgivare, förbättra tillgängligheten samt öka kontaktytorna mot olika privata verksamheter.

Regionalt verksamma aktörer har efterlyst en tydlig samverkan där man tar tillvara det lokala engagemanget men samtidigt skapar en effektiv rådgivning som har hög tillgänglighet och stora kontaktytor. Eftersom Stockholms Näringslivskontor har en oberoende ställning är det lämpligt att Näringslivskontoret tar ett initiativ för att pröva möjligheter till en tydligare regional samverkan.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 14 december 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter

I Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2005-2007 (Utl. 2004:90) anfördes att en samlad strategi för stadens arbete med nyföretagande skall utarbetas och inkluderas i budget för 2005.

I budget för 2005 anføres att det gäller att skapa goda förutsättningar för nyföretagandet i staden.

I Tillväxt Stockholm – Småföretagsdelegationens rapport med förslag till åtgärder (Utl. 2004:151) anføres bla. att de små och medelstora företagen spelar en helt avgörande roll i stadens näringslivsutveckling samt att det är viktigt med lokaler i olika prisklasser, inte minst för hantverksyrken.

I det nya näringspolitiska programmet (Utl. 2004:170) anføres bla. att det är väsentligt att alla medborgares kreativitet och vilja att satsa på företagande tas tillvara. Det nu presenterade förslaget till strategi för stadens nyföretagande redovisar en samlad syn på hur staden kan medverka till att utveckla nyföretagandet. Förslagen om att främja positiva attityder till företagande i skolan, stödet till Ung Företagsverksamhet, förstärkt lotsfunktion inom SDN, samlad nyföretagarrådgivning, synliggörande av goda exempel, tillgång till billiga lokaler och ökad regional samverkan medverkar till ett gott klimat för ett ökat nyföretagande. Stadsledningskontoret finner förslagen väl genomtänkta och bör därför tillstrykas.

Stadsledningskontoret vill i detta sammanhang, likaväl som i andra, påtala vikten av uppföljning och resultatredovisning. Av särskilt intresse blir att följa hur den verksamhet, som Ung Företagsamhet bedriver, integreras i gymnasieutbildningen samt hur de viktiga målgrupperna kvinnor och invandrare tillgodoses med stöd. Stadsledningskontoret kan således med redovisade synpunkter tillstyrka framställningen i berörda delar.

När det gäller bidraget om 500 tkr. till Stiftelsen Internationella Företagarföreningen i Sverige, IFS, anser stadsledningskontoret att medelsanvisning bör kunna ske inom de medelsramar som disponeras av Kompetensfonden och förordar att framställningen i denna del överlämnas till Personalutskottet för beslut.